

“Đ ng h i đ t n c đã làm gì cho các b n, mà hãy h i các b n đã làm đ c gì cho đ t n c mình”

T ng th ng John F. Kennedy đ c di n văn

Ngày 22-11-1963, cách nay 48 năm, John F. Kennedy, T ng th ng M đã b ám sát, sau 1.037 ngày n m quy n. G n ba năm tr c đó, ngày 20-01-1961, ông Kennedy đã tuyên th nh m ch c, tr thành t ng th ng th 35 c a M . tu i 43, ông Kennedy là v t ng th ng tr th hai trong l ch s n c M , sau ông Theodore Roosevelt, t ng th ng th 26.

Đây là bài di n văn TT Kennedy đ c trong bu i l tuyên th nh m ch c, mà các nhà s h c bình ch n là m t trong b n bài di n văn nh m ch c hay nh t trong l ch s n c M . M t trong nh ng câu nói n i ti ng trong bài này là: “Đ ng h i đ t n c đã làm gì cho các b n, mà hãy h i các b n đã làm đ c gì cho đ t n c mình”. Theo báo Associated Press thì câu nói này c a ông Kennedy b t ngu n t m t câu nói t ng t c a th y hi u tr ng tr ng ông Kennedy h c h i th p niên 1930, nh ng ông Michael O’Brien, ng i vi t t u s cho TT Kennedy thì cho r ng, không có m i liên h gi a câu nói c a hai ng i. Xin gi i thi u cùng quý đ c gi toàn b b n đ ch di n văn nh m ch c c a T ng th ng Kennedy.

Bài di n văn nh m ch c c a T ng th ng M , John F. Kennedy

Kính th a : Phó T ng th ng Johnson, ông Ch t ch H vi n, ông B tr ng T pháp, T ng th ng Eisenhower, Phó T ng Th ng Nixon, T ng th ng Truman, các M c s , Giáo sĩ đáng kính, cùng t t c đ ng bào. Chúng ta c hành bu i l hôm nay không ph i đ m ng chi n th ng c a đ ng phái, mà là bu i l m ng t do, t ng tr ng cho s k t thúc, cũng là s kh i đ u, m t s thay đ i cũng nh s đ i m i có ý nghĩa. Tôi tuyên th nh m ch c tr c m t quý v và Thiên Chúa Toàn Năng, long tr ng tuyên th tr c t iên c a chúng ta, quy đ nh g n 175 năm tr c.

Th gi i hi n nay đã khác. Nhân lo i hi n có s c m nh trong tay, th tiêu m i hình th c nghèo đói c a loài ng i và m i hình th c đ i s ng nhân lo i (1). Ni m tin cách m ng (2), mà t iên chúng ta đã chi n đ u, hi n v n còn là v n đ kh p toàn c u – ni m tin r ng nhân quy n không ph i đ n t s ban n c a chính ph , mà đ n t bàn tay c a Th ng Đ (3).

Hôm nay, chúng ta không dám quên r ng chúng ta là nh ng ng i k th a cu c cách m ng đ u tiên đó. Vào th i đi m này và n i đây, hãy đ cho m i ng i bi t, hãy đ cho b n bè cũng nh k thù bi t r ng, ng n đ u c đã đ c chuy n đ n m t th h m i c a ng i M , sinh ra trong th

Bài di n văn nh m ch c a John F. Kennedy

Tác Giả: SE s u t m

Thứ Bảy, 26 Tháng 11 Năm 2011 07:16

k này, tr ng thành t chi n tranh, đ c r n luy n t m t n n hòa bình khó khăn và cay đ ng, t hào v di s n c x a c a chúng ta và không mu n ch ng ki n o ho c cho phép nhân quy n t t b h y ho i, đ u mà đ t n c này đã cam k t và đ u mà chúng ta cam k t hôm nay, trên đ t n c này và trên kh p th gi i.

Hãy đ m i qu c gia bi t r ng, cho dù h c u mong nh ng đ u t t lành hay nh ng đ u t i t đ n v i chúng ta, r ng chúng ta s n sàng tr b t k giá nào, gánh vác b t k gánh n ng nào, ch p nh n b t k khó khăn nào, h tr b t k ng o i b n nào, ch ng l i b t k k thù nào, đ b o đ m t do đ c thành công và t n t i. Đ u này chúng ta cam k t nhi u và nhi u h n n a.

Đ i v i nh ng đ ng minh cũ có chung ngu n g c văn hóa và tinh th n v i chúng ta, chúng tôi cam k t s trung thành c a nh ng ng o i b n trung thành. Đoàn k t, chúng ta có th cùng nhau h p tác làm đ c nhi u đ i u. Chia r , chúng ta s b suy y u và không làm đ c gì c , chúng ta không dám đ ng đ u v i s thách th c m nh m n u chúng ta không h p tác và b xé r i ra.

Đ i v i nh ng chính ph m i (4), chúng tôi hoan ngh n các b n đ n v i n n t do, dân ch . Chúng tôi cam k t s không đ m t hình th c ki m soát thu c đ a thay th b ng m t ch đ đ c tài s t máu h n. Chúng tôi không mong nh ng chính ph m i này luôn ng h quan đ i m c a chúng tôi, nh ng chúng tôi luôn hy v ng tìm th y s h tr m nh m c a h đ i v i s t do c a chính h . Và nên nh r ng, trong quá kh , nh ng k đ i n tìm ki m quy n l c b ng cách c o i trên l ng h , cu i cùng s n m trong b ng h (5).

Đ i v i nh ng ng o i dân s ng trong nh ng túp l u và nh ng ngôi làng trên kh p toàn c u, đang tranh đ u đ phá v xi ng xích c a n i th ng kh t t cùng, chúng tôi cam k t, chúng tôi s c g ng h t s c đ giúp đ h , đ h có th t giúp b n thân h , b t c khi nào đ c yêu c u, không ph i vì lo r ng c ng s n s l i kéo h , cũng không ph i vì chúng ta mu n ki m lá phi u c a h , mà b i vì đó là đ i u chúng ta c n ph i làm. N u m t xã h i t do không th giúp đ c nhi u ng o i nghèo kh , thì xã h i đó không th c u l y m t ít ng o i giàu có.

Đ i v i nh ng ng o i anh em c ng hòa c a chúng ta o phía Nam biên gi i (6), chúng tôi có m t cam k t đ c bi t, s bi n nh ng l i nói t t đ p c a chúng tôi thành nh ng hành đ ng trong m t liên minh m i cho s ti n b , đ giúp đ nh ng ng o i dân t do và chính ph các n c t do thoát kh i đói nghèo. Nh ng cu c cách m ng hòa bình c a ni m hy v ng này không th tr thành n n nhân c a các n c thù đ ch. Hãy đ t t c các n c láng gi ng c a chúng ta bi t r ng, chúng ta s tham gia v i h đ ch ng l i s xâm l c hay s l t đ , t i b t c n i nào o châu M . Và hãy đ các n c khác bi t r ng, chúng ta [là nh ng n c] làm ch bán c u này (7).

Đ i v i h i đ ng các qu c gia trên th gi i, Liên Hi p qu c, hy v ng t t nh t c a chúng ta trong lúc này, n i có nhi u kh năng x y ra chi n tranh h n hòa bình, chúng tôi ti p t c cam k t s h tr c a chúng tôi đ i v i Liên Hi p qu c, đ ngăn ch n nó tr thành m t di n đàn cho nh ng l i công kích, giúp Liên Hi p qu c có thêm s c m nh, đ giúp đ nh ng n c m i thành l p và nh ng n c nghèo khó và đ giúp m r ng ho t đ ng c a Liên Hi p qu c.

Cu i cùng, đ i v i nh ng n c mu n làm k thù c a chúng ta, chúng tôi yêu c u: c hai phía

Bài diễn văn nhậm chức của John F. Kennedy

Tác Giả: SE s&#u t&#m

Thứ Bảy, 26 Tháng 11 Năm 2011 07:16

hãy tìm kiếm hòa bình, tr&#c khi khoa học tung ra sức mạnh của sự hủy diệt đen tối, nhân chìm tất cả nhân loại, như đã lên kế hoạch cho bất ngờ xảy ra (8).

Chúng ta không thể cho thấy sự yếu đuối. Khi nào chúng ta có đầy đủ vũ khí, chúng ta chắc chắn rằng hai phía, không bên nào dám tấn công (9).

Nhưng hai cường quốc hoặc hai nhóm các quốc gia không thể thỏa mãn làm điều này, bởi vì cả hai phía hiện đã quá tồi vì chi phí cho các loại vũ khí hiện tại, cả hai phía đã đưa ra báo động do phải bị bom nguyên tử chết ngộp, nhưng cả hai phía vẫn ch&#y đưa để thay đổi sự cân bằng không chắc chắn và mối đe dọa chiến tranh hạt nhân, sẽ giúp chúng ta không tấn công nhau.

Cho nên chúng ta hãy tạm gác lại, cả hai phía đều như vậy, để chúng ta không phải là đối thủ hiện của sự yếu đuối, và sẽ chân thành luôn phải đứng cạnh mình. Chúng ta không bao giờ thỏa mãn vì sự hãi. Nhưng chúng ta cũng không bao giờ sợ hãi để rời bỏ những lo lắng để nhường lại cho những vấn đề chia rẽ chúng ta.

Đầu tiên, hãy để hai phía đưa ra những đề xuất chính xác và nghiêm túc, xem xét và kiểm soát vũ khí, và đem sức mạnh tuyệt đối hủy diệt các quốc gia khác, để tất cả sự kiểm soát hoàn toàn của tất cả các quốc gia (10).

Hãy để hai phía sử dụng khoa học vào những mục đích tốt thay vì sử dụng khoa học vì mục đích [làm cho thế giới] kinh hoàng. Chúng ta hãy cùng nhau khám phá những ngôi sao, chinh phục các sa mạc, xóa bỏ bệnh tật, khai thác sâu đáy đại dương, cả vũ nghệ thuật và những người.

Hãy để hai phía đoàn kết, chú ý đến mối nguy trên trái đất, theo lời của ông tiên tri Isaiah, để “không phải mang những gánh nặng... và gánh chịu mọi khổ đau áp bức”.

Và nếu bắt đầu hợp tác, chúng ta có thể đẩy lùi các khu vực của sự nghi ngờ, hãy để hai phía tham gia vào một nỗ lực mới, không phải là một sự cân bằng quy định của mới, mà là một thế giới luật pháp mới, thế giới mà những quốc gia mạnh không thể đánh những quốc gia yếu, và những quốc gia yếu được an toàn, và nhân hòa bình được bảo vệ.

Tất cả những điều này sẽ không thể hoàn thành trong 100 ngày đầu tiên [của một nhiệm kỳ tổng thống]. Cũng không thể hoàn thành trong 1.000 ngày đầu tiên, cũng không thể nào thực hiện trong nhiệm kỳ của chính phủ này, thậm chí có thể không làm được trong suốt cuộc đời của một con người sống trên hành tinh này. Nhưng hãy để chúng tôi bắt đầu (11).

Ông bào chữa tôi, sẽ thành công hay thất bại cùng trong tất cả mọi hành động chúng ta đưa ra trong tay của quý ông bào, nhưng nhân là nhân trong tay của tôi. Khi tất cả những điều này được thành lập, mọi thế hệ người Mỹ đã chiến đấu để thế giới sẽ trung thành với quốc gia. Những ngôi sao của những người Mỹ trẻ tuổi đã đáp lại sự trung thành đó, phải vì trên khắp đất nước.

Bây giờ tiếng kèn loa gọi chúng ta dậy, không phải là kêu gọi để cầm vũ khí, mặc dù chúng ta

Bài di n văn nh m ch c a John F. Kennedy

Tác Giả: SE s u t m

Thứ Bảy, 26 Tháng 11 Năm 2011 07:16

c n vũ khí, không ph i l i kêu g i chi n đ u, m t dù chúng ta đã dàn quân, mà là l i kêu g i đ gánh vác cu c đ u tranh lâu dài, hàng năm, “vui m ng trong hy v ng, kiên nh n trong ho n n n”, m t cu c đ u tranh ch ng k thù chung c a con ng i: s chuyên ch , nghèo đói, b nh t t và c chi n tranh.

Có th nào chúng ta cùng nhau ch ng l i nh ng k thù c a m t liên minh l n và toàn c u, B c và Nam, Đông và Tây, đ có th b o đ m m t cu c s ng t t đ p h n cho t t c nhân lo i hay không? Các b n s tham gia vào n l c l ch s đó không?

Su t chi u dài l ch s th gi i, ch có m t vài th h đ c ban cho vai trò b o v t do trong gi phút nguy hi m t t cùng. Tôi không tr n tránh trách nhi m này, tôi chào đón nó. Tôi không tin r ng ng i nào đó trong chúng ta mu n đ i v trí v i b t k ng i nào khác ho c th h nào khác. Ngh l c, đ c tin, s hi n thân mà chúng ta mang đ n n l c này s th p sáng đ t n c ta và nh ng ng i ph c v nó, và s phát sáng t ng n l a đó có th th t s soi sáng th gi i.

Và nh ng ng i b n M c a tôi, đ ng h i đ t n c s làm gì cho các b n, mà hãy h i các b n đã làm đ c gì cho đ t n c mình

Nh ng ng i b n trên th gi i c a tôi, đ ng h i n c M s làm gì cho các b n, mà h i chúng ta có th cùng nhau làm đ c gì cho t do c a nhân lo i.

Cu i cùng, cho dù các b n là công dân M hay là công dân th gi i, hãy yêu c u chính ph s ng và ch u đ ng gi ng nh chính ph đòi h i ng i dân ph i s ng nh v y (12). V i l ng tri trong sáng, chúng ta bi t ch c ch n s đ c đ n bù, l ch s cu i cùng s phán xét nh ng vi c làm c a chúng ta. Hãy đ chúng tôi đi ra ngoài và lãnh đ o đ t n c mà chúng ta yêu quý (13), nh th ng đ phù h và giúp đ , nh ng chúng ta ph i bi t r ng, công vi c c a Th ng Đ chính là công vi c c a chúng ta (14).

Ghi chú c a ng i đ ch:

Bài di n văn này cũng nh nh ng bài di n văn c a các v t ng th ng khác, đã s đ ng nhi u câu, t n d (metaphor), l i nói so sánh, ví von, cùng nh ng l i nói bóng gió, dùng m t hình nh đ ám ch m t s vi c khác. Đ t bài di n văn trong hoàn c nh l ch s n c M và th gi i lúc đó, có th nh n ra r ng, trong bài có nh ng ch TT Kennedy nói t i cu c chi n gi a hai phe t do và c ng s n, ho c có nh ng ch nói t i Liên Xô và Vi t Nam, nh ng trong toàn b bài phát bi u, ông không h dùng c m t Liên Xô hay Vi t Nam và ch s đ ng c m t “c ng s n” duy nh t m t l n. N u nghe qua bài phát bi u này b ng ti ng Anh mà không bi t hoàn c nh l ch s vào th i đ m đó, khó có th hi u h t nh ng ý mà T ng th ng Kennedy mu n nói. Tr c khi đ ch, ng i đ ch đã tham kh o ý ki n c a m t h c gi n c ngoài v nh ng đ n khó hi u, cũng nh đã đ c qua các bài phân tích v bài di n văn, đ hi u thêm nh ng thông đ p mà t ng th ng M th 35 mu n chuy n t i. Đ i đây là ph n ghi chú c a ng i đ ch, đ đ c gi hi u thêm các ý trong bài.

(1) Ý nói loài ng i có đ s c m nh đ làm đ c nh ng đ i u t t nh t ho c làm nh ng đ i u t t nh t cho nhân lo i.

(2) T “revolutionary” t c “cách m ng”, đ đây mu n nói s thay đ i ti n b trong l ch s M . Khi n c M m i thành l p, ng i dân M không có nh ng quy n mà h đang có vào th i đ m ông Kennedy phát bi u. Tr i qua bao cu c đ u tranh cách m ng mà đ n d n dân M đã có đ c

Bài di n văn nh m ch c c a John F. Kennedy

Tác Giả: SE s u t m

Thứ Bảy, 26 Tháng 11 Năm 2011 07:16

c c quy n đ .

(3) Ý n i con ng i sinh ra đ  đ c Th ng Đ  ban cho c c quyền con ng i, n n nhân quyền kh ng ph i do chính phủ ban  n, m  chính m i ng i đ u c  k  t  khi đ c sinh ra.

(4) Ý n i nh ng chính ph  m i thành l p, không c ng s n,   c c n c ĐNA nh  miền Nam, Việt Nam, Lào, Campuchia...

(5) C c nhà ph n t ch cho r ng, trong c u n y,  ng Kennedy mu n n i đ n Liên X , r ng mu n s  d ng v  kh  h t nhân đ  th ng tr  th  gi i, cu i cùng s  t  h y ho i chính m nh. M t ý kiến khác cho r ng,  ng Kennedy mu n n i đ n s  ph n c a những l nh đ o đ c t i, cu i cùng s  k t th c bi th m. Nh ng c  m t ý cho r ng, trong c u n y,  ng Kennedy c nh b o chính ph  c ng s n mi n B c, ch  c  t m ki m quy n lực b ng cách liên minh v i Liên X  v  Trung Quốc, đ  r i cu i cùng s  b  Liên X  v  Trung Quốc ti u diệt.

(6) N i t i nh ng n c   phía Nam ch u M .

(7)  ng Kennedy mu n n i cho c c n c khác bi t r ng, M  v  c c n c   ch u M , ch  không ph i Liên X , l m ch  ch u M .

(8)  ng Kennedy mu n n i t i kh  n ng hai phe s  d ng bom nguy n t .

(9) Đ n n y  ng Kennedy mu n n i đ n h c thuyết MAD, Mutual Assured Destruction hay Mutually Assured Destruction, nghi a l  “B o đ m H y diệt L n nhau”, m t h c thuyết v  “chiến l c qu n s ”, c n đ c gi i l  “chính s ch an ninh quốc gia”. Học thuyết n y cho r ng, m i b n c  đ  s  v  kh  h t nhân đ  ti u diệt đ i ph ng, v  c  hai phía, n u b  t n c ng, th  s  tr  đ a m  không b  th t b i, v i s c m nh b ng v i phía t n c ng hoặc l n hơn.

(10)  ng Kennedy n i v  ki m soát v  kh .

(11)  ng Kennedy mu n n i, m c d  kh  kh n, nh ng h y đ  cho  ng, t c chính ph  M , bắt tay l m chuy n n y.

(12) Hãy y u cầu chính ph  s ng nh  ng i d n, nghi a l  chính ph  ph c v  d n, ch  không ph i ch nh ph  s ng trên đ u, trên c  d n.

(13) T c n c M .

(14) C u n y c  nghi a l : Đ  th  gi i t t đ p h n, chúng ta phải bắt tay l m việc, ch  không ph i ph  m c m i chuy n cho Ch a.

Nguồn: C-SPAN/ Basam

T ng ni m T ng th ng John F. Kennedy

B c   nh ch p T ng th ng Kennedy ng i trên xe mui tr n tr c l c  ng b   m s t
H nh: ASSOCIATED PRESS

Ngày thứ Ba đ nh đ u 48 n m k  t  khi T ng th ng th  35 c a Hoa K , John F. Kennedy b   m s t. T ng th ng Kennedy t i ch c ch a đ y 3 n m nh ng  ng đ  l i đ u  n t  l n. Sau đ y là nh ng th i đ i m  đ ng lưu ý nh t trong nhi m k  T ng th ng c a  ng.

Bài di n văn nh m ch c c a John F. Kennedy

Tác Giả: SE s u t m

Thứ Bảy, 26 Tháng 11 Năm 2011 07:16

Ngày 20 tháng 1 năm 1961: Ông Kennedy tuyên th nh m ch c T ng th ng Hoa K sau khi đánh b i Phó T ng th ng Richard Nixon c a đ ng C ng Hòa trong m t cu c b u c sát nút nh t trong l ch s Hoa K .Trong bài di n văn nh m ch c, ông đ a ra m t l i kêu g i hành đ ng còn đ c trích d n cho t i ngày hôm nay: “Đ ng h i t qu c có th làm gì cho các b n—hãy t h i các b n có th làm gì cho t qu c.”

Ngày 1 tháng 3 năm 1961: T ng th ng Kennedy thành l p Đoàn Hòa Bình b ng ngh đ nh c a hành pháp. Trong 50 năm qua, Đoàn Hòa Bình đã g i h n 200.000 tình nguy n viên đ n g n 140 qu c gia đ giúp đ trong các lãnh v c g m giáo d c, y t và nông nghi p. M t ph n trong nhi m v c a t ch c này là thăng ti n s hi u bi t sâu r ng h n gi a ng i M và các dân t c khác.

Ngày 17 tháng 4 năm 1961: Kho ng 1.500 ng i Cuba l u vong đ c CIA hu n luy n đ b lên b bi n phía nam c a Cuba v i hy v ng l t đ Fidel Castro, nhà lãnh đ o c ng s n c a đ o qu c này. Ông Castro đã đ c c nh báo v v đ b t i V nh Con Heo và l c l ng c a ông gi t ho c b t đ c h u h t nh ng ng i xâm nh p. T ng th ng Kennedy nh n trách nhi m v v đ b th t b i mà nhi u ng i Cuba l u vong qui l i cho ông đã không y m tr đ y đ .

Ngày 25 tháng 5 năm 1961: T ng th ng Kennedy loan báo tr c Qu c h i m c tiêu đ y cao v ng g i m t ng i M lên m t trắng an toàn tr c cu i th p niên. Tám năm sau đó, vào tháng 7 năm 1969, c m này tr thành hi n th c khi phi thuy n Apollo 11 tr thành tàu không gian có ng i lái đ b xu ng m t trắng và phi hành gia Neil Armstrong tr thành ng i đ u tiên đi b trên m t trắng.

Tháng 10 năm 1962: M t máy bay gián đ p ch p đ c nh ng hình nh cho th y Liên bang Xô Vi t đang xây đ ng nh ng v trí tên l a h t nhân t i Cuba. T ng th ng Kennedy quy t đ nh dùng h i quân ngăn ch n mà ông g i là “phong t a” đ ngăn ng a tàu bè Xô Vi t đ n Cuba và yêu c u Xô Vi t rút các tên l a đã có m t trên đ o này. Nh ng ngày th ng th o căng th ng ti p theo đ c g i là Cu c Kh ng ho ng Tên l a Cuba. Cu c kh ng ho ng này gây lo ng i v m t cu c chi n tranh h t nhân, nh ng đã k t thúc êm th m khi Liên Xô đ ng ý rút tên l a đ đ i l y l i h a c a M không xâm chi m Cuba. Trong m t hành đ ng đ c gi bí m t đ i v i công chúng, T ng th ng Kennedy cũng đ ng ý rút tên l a c a M kh i Th Nh K .

Ngày 5 tháng 8 năm 1963: D i s lãnh đ o c a T ng th ng Kennedy, Hoa K ký m t th a c v i Liên bang Xô Vi t và Anh c m th nghi m vũ khí h t nhân d i n c, trong b u khí quy n c a trái đ t và trong không gian, trong khi loan báo nh ng cu c thí nghi m h t nhân d i m t đ t v n ti p t c.

Ngày 22 tháng 11 năm 1963: T ng th ng Kennedy b b n ch t i Dallas, Texas trong khi đang di chuy n cùng v i v và th ng đ c bang trên m t xe mui tr n. Phó T ng th ng Lyndon Johnson tuyên th nh m ch c T ng th ng trên Air Force One, máy bay c a T ng th ng, ch v ài gi sau v ám sát.